

ZORGPLAN

2020-2022

“Talent bepaalt wat je kan bereiken; inzet of je het bereikt”

Zorgplan 2020-2022

Structuur, afspraken en procedures

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Definities	2
3. Structuur van de ondersteuning	4
4. Handelingsgericht werken	9
5. Ontwikkelingsperspectief	11
6. Deskundigen	13
7. Doelen en actiepunten	17
8. Ontwikkeling en vaststelling	18

1. Inleiding

Het zorgplan 2020-2022 beschrijft de zorgstructuur op OBS Dirk van Dijk. De zorgstructuur is het samenspel van routines en beleid, die ervoor moeten zorgen dat de leerling in de school de ondersteuning krijgt die nodig is om via een ononderbroken leerroute de basisschool te doorlopen. Ons uitgangspunt is dat de leerkracht zoveel mogelijk ondersteuning biedt in de groep aan de eigen leerling. Zorg buiten de groep wordt waar nodig uitgevoerd door gespecialiseerde leerkrachten Passend onderwijs. Dit document vormt de rode draad voor de zorgstructuur en is aan veranderingen onderhevig.

Om de leesbaarheid te vergroten, gebruiken we het woord 'ouders', wanneer we de wettelijke vertegenwoordiger(s) van de leerling bedoelen. Tevens gebruiken we 'zij', waar ook 'hij' zou kunnen staan.

2. Definities

Intern begeleider (ib)

De intern begeleider draagt zorg voor de uitvoering van de zorgstructuur en mede daarmee de kwaliteit van het onderwijs binnen de school. Zij bewaakt de uitvoering van afgesproken processen, coacht, adviseert en begeleidt leerkrachten, observeert in klassensituaties, onderhoudt contacten met externe instanties en samenwerkingspartners, informeert en onderhoudt contacten met ouders en ambulante begeleiders, draagt bij aan dossiervorming en werkt nauw samen met de onderwijsspecialisten van Team Passend onderwijs.

Onderwijsspecialist Team PO(os)

De onderwijsspecialist biedt hulp aan leerlingen met een ondersteuningsvraag op school. Het arrangement, kortdurend of langdurig, is afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling en de ruimte die school heeft. Tevens coacht, begeleidt en adviseert de onderwijsspecialist de leerkracht van deze leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, met als doel het onderwijs in de groep passend te maken. Samen met de leerkracht kan zij ook onderzoek doen om de onderwijsbehoeften van de leerling te verhelderen. Een arrangement van de onderwijsspecialist wordt aangevraagd in overleg met de ouders.

Onderwijsondersteuning

Onderwijsondersteuning is het totaal aan maatregelen dat je als school treft om een leerling, die op een bepaald gebied uitvalt of dreigt uit te vallen, zo goed mogelijk te kunnen begeleiden. Op dit moment is onze specifieke ondersteuningsbehoefte gericht op leerlingen met leerproblemen, gedragsproblemen en leerlingen die meer- en hoogbegaafd zijn. Het bieden van hulp kan plaatsvinden op didactisch gebied of op sociaal-emotioneel gebied terreinen:

Zorgplan

In een zorgplan worden de opzet, afspraken, doelstellingen en procedures binnen de zorg op de OBS Dirk van Dijk op papier gezet. Daarnaast worden er **aanbevelingen gedaan ambities beschreven?** voor de zorg in de toekomst. Dit kan gezien worden als een beleidsplan.

LeerlingVolgSysteem (LVS)

Via het leerlingvolgsysteem krijgen de leerkracht en de schoolleiding zicht op de leer- en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, maar ook op het niveau van de groep of school. OBS Dirk van Dijk gebruikt hiervoor het Cito LVS en de methodetoetsen voor de leerontwikkeling, Parnassys leerlijnen voor het volgen van kleuters, en Zien! om zicht te krijgen op de

sociaal-emotionele ontwikkeling en de veiligheidsbeleving op school.

Notities over de bredere ontwikkeling van de leerling en plannen (analyse, doelen en evaluatie) geven nog meer zicht op de ontwikkeling van de leerling. Al deze toets- en observatiegegevens worden bewaard in het leerlingdossier van de leerling.

Bij de Cito LVS toetsen gaat het om landelijk genormeerde toetsen die op een vast moment worden afgenomen, grotendeels halverwege en aan het einde van ieder schooljaar.

Leerlingdossier

Elke leerling heeft een individueel leerlingdossier in 'Parnassys'. Hierin worden toetsgegevens bewaard, evenals analyseformulieren, individuele ondersteuningsplannen, ontwikkelingsperspectieven, rapportgegevens en aantekeningen die van belang zijn voor het inrichten van het onderwijs aan deze leerling.

Parnassys

Parnassys is een digitaal leerlingadministratie- en -volgsysteem voor basisscholen in Nederland.

Passend onderwijs

Passend onderwijs impliceert de zorgplicht voor schoolbesturen om voor elk kind een passende onderwijsplek te vinden binnen de regio. De ondersteuningsgelden hiervoor gaan rechtstreeks naar de schoolbesturen en het samenwerkingsverband waarbij de school aangesloten is. Bij inschrijving en gedurende de schoolloopbaan wordt gekeken naar de onderwijsbehoeften van de leerling. School bepaalt in overleg met ouders welke ondersteuning van St. OOK, of het samenwerkingsverband aangevraagd wordt.

Kinderen met een specifieke begeleidingsvraag (met een lichamelijke -, een leer- of gedragsprobleem) worden zoveel mogelijk opgevangen in het reguliere basisonderwijs door 'onderwijs op maat' te bieden. Hierbij worden leerlingen die leer-, gedrags- of aandachtsproblemen ondervinden begeleid door de eigen groepsleerkracht. Dit houdt in dat de onderwijssteuning zoveel mogelijk binnen de groep plaatsvindt. Afhankelijk van de mate van de problematiek kan de school een onderwijsarrangement aanvragen, ingevuld door Team Passend onderwijs, of binnen het Samenwerkingsverband Kampen. Hiermee kan aanpassing van het onderwijs en extra begeleiding op school worden gerealiseerd. De mate waarin is afhankelijk van de begeleidingscapaciteit van de school (het school-ondersteunings-profiel SOP).

Passend Onderwijs betekent niet dat ieder kind op onze school kan worden geplaatst. Voor leerlingen met zeer ernstige problematiek en specifieke onderwijsbehoeften bestaan de gespecialiseerde scholen: Het Prisma voor leren en gedrag, De Twijn voor medische/lichamelijke problematiek, Kentalis voor communicatieproblematiek en Bartiméus voor problemen met het zien.

Binnen onze school hebben we een school-ondersteunings-profiel (SOP) opgesteld om inzicht te geven in de zorgcapaciteit van de school en de wijze waarop de school hier in de toekomst nog in kan groeien. Het SOP biedt informatie over de kwaliteit van de basisondersteuning en over wat onze school verder aan ondersteuning biedt. De school-ondersteunings-profielen van alle scholen van het samenwerkingsverband 16-05 (SWV Kampen e.o) tezamen, vormen de basis van het aantonen van een dekkend aanbod van ondersteuning in de regio. Op die manier is er voor alle kinderen een plek om onderwijs en ondersteuning te krijgen die zij nodig hebben. Het ondersteuningsprofiel ligt ter inzage op school.

Samenwerkingsverband (SWV)

Het SWV is verantwoordelijk voor het toewijzen van arrangementen, lichte en zware ondersteuning en (terug)plaatsing van leerlingen op het (speciaal) basisonderwijs. Het Bovenschools OnderwijsLoket

(BOL Kampen) is bedoeld als een bovenschools ondersteuningsorgaan ten behoeve van scholen en ouders. De school kan zich bij handelingsverlegenheid melden bij het BOL.

3. Structuur van de zorg en onderwijsondersteuning

Uitgangspunt onderwijsondersteuning

Het werken in de klas geeft het belangrijkste uitgangspunt binnen de onderwijsondersteuning weer. De groepsleerkracht kent de leerlingen immers het beste en weet waar eventuele tekorten liggen. Hij/zij heeft het beste zicht op achtergronden en de thuissituatie van de leerlingen, vanuit ouder- en leerlinggesprekken.

De groepsleerkracht is dan ook de eerstverantwoordelijke om, daar waar nodig, extra hulp te bieden door verlengde instructie en/of extra oefenstof.

Voor de tijdige signalering van problemen op cognitief gebied wordt de leerkracht geholpen door de methoden, handleidingen en de daarbij behorende toetsen, waarbij vaak de 80% beheersingsgraad als norm geldt.

Signalering van problemen op het sociaal-emotionele gebied zal in eerste instantie door de groepsleerkracht plaatsvinden. Daarnaast wordt de sociaal- emotionele ontwikkeling gevolgd met de genormeerde observatielijsten van Zien!

Op OBS Dirk van Dijk werken we met drie niveaus van ondersteuning:

- De basisgroep: het grootste deel van de groep. De leerlingen die met de basisinstructie de lesstof kunnen volgen.
- De meergroep: leerlingen die de stof gemakkelijk aankunnen en behoefte hebben aan uitdaging en verdieping.
- De intensiefgroep: leerlingen die meer instructie en herhaling van de stof nodig hebben om de lesstof te kunnen volgen.

Daarnaast zijn er leerlingen die een individuele leerlijn volgen voor één of meerdere vakken. De leerkracht kan in sommige gevallen worden ondersteund door een onderwijspecialist, bv door een instructiemoment over te nemen.

De basisinstructie wordt zo kort mogelijk gehouden, waarna de leerlingen zelfstandig aan de slag kunnen. Hierdoor ontstaat tijd om aan groepjes leerlingen of individuen extra of verlengde instructie te geven aan de instructietafel, of met leerlingen van de meergroep hun pluswerk te bespreken.

Om tot een passend aanbod voor alle leerlingen te komen, worden de volgende stappen uitgevoerd:

1. Het signaleren
2. De analyse
3. Bespreking
4. Uitvoering en evaluatie

Signaleren

Leerlingen die bepaalde zorg nodig hebben komen meestal niet uit zichzelf naar de leerkracht toe. De leerkracht heeft als taak de leerlingen op te merken die extra zorg nodig hebben; het signaleren.

Het signaleren van extra (onderwijs)ondersteuningsbehoefte gebeurt:

- Via de methodegebonden toetsen. In iedere groep worden deze afgenomen, ongeveer eens in de maand. De gegevens hiervan zijn vaak aanleiding voor de leerkracht om extra aandacht aan bepaalde problemen te schenken, bijvoorbeeld aan de instructietafel voor de leerlingen die dit nodig hebben.
- Via de ontwikkel- en leerlijnen voor groep 1 en 2 in Parnassys. Het tempo van de ontwikkeling wordt zichtbaar op diverse gebieden. Dit kan een aanleiding zijn om de ontwikkeling op een bepaald gebied extra te stimuleren.
- Via de toetsen van het LeerlingVolgSysteem van het CITO in groep 3-8. Deze toetsen geven de vaardigheidsgroei weer op diverse leergebieden
- Via observaties. Het gaat hierbij ook om gedrag of de houding van een leerling. Deze observaties worden uitgevoerd door leerkracht en incidenteel door onderwijsspecialist, AB'er IB'er of orthopedagoog..
- Via de ouders. De ouders geven aan dat er reden tot zorg is omtrent hun kind.

Analyse

Vervolgens worden de signalen geanalyseerd. Dit gebeurt op verschillende manieren:

- Na de afname van de methodegebonden toetsen analyseert de groepsleerkracht de resultaten en past haar weekplanning hierop aan, eventueel kan een collega mee kijken.
- Na de afname van de LVS toetsen analyseert de groepsleerkracht de resultaten en bespreekt ze met de ib-er, tijdens de groepsbespreking en leerlingbespreking, waarna het groepsplan wordt aangepast.
- Na eventuele observaties analyseert de groepsleerkracht, al dan niet met hulp van de ib-er en/of overige deskundigen.
- Na reden tot zorg vanuit de ouders analyseert de leerkracht samen met de ouders en/ of andere deskundigen de problematiek.

Bespreking

Als er door de leerkracht gesignaleerd wordt dat de effecten van de aanpassingen na de vorige analyse onvoldoende zijn, wordt de leerling uitvoeriger besproken. Op OBS Dirk van Dijk kennen we drie vormen van bespreking ten aanzien van de zorg:

1. De groepsbespreking. Drie maal per jaar bespreken de groepsleerkracht en de ib-er de groep. Het groepsklimaat, het uitvoeren van de groepsplannen en het aanbod aan diverse leerlingen wordt besproken. Individuele leerlingen worden gesignaleerd en besproken in de leerlingbespreking.
2. De leerlingbespreking. De leerlingbespreking vindt plaats naar aanleiding van de groepsbespreking, op aanvraag van leerkrachten, ouders en/of een klassenobservatie. Er zijn geen vastgestelde data voor de leerlingbespreking, aangezien het vraaggestuurd en direct van toepassing moet zijn.
3. De ZAT- bespreking. Deze bespreking binnen het zorgadviesteam van OBS Dirk van Dijk vindt drie keer per jaar plaats. Leerlingen voor wie de tot nu toe aangeboden ondersteuning niet voldoende is en waar vragen ontstaan zijn over het vervolg van de ondersteuning worden door een multidisciplinair team besproken: orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker, jeugdverpleegkundige, onderwijsspecialist, intern begeleider, leerkracht, ouders en eventueel vanuit een andere professie betrokken deskundigen.

Uitvoering en evaluatie

De uitvoering en evaluatie van de onderwijsondersteuning is gekoppeld aan het werken in de klas.

1. De groepsleerkracht schrijft het groepsplan naar aanleiding van de analyse van de methodetoetsen, de Cito-toetsen en eigen observaties. De leerkracht dient tussentijds aanvullingen te doen wanneer opmerkelijkheden aan de orde zijn.
2. De groepsleerkracht clustert de leerlingen in de groepsplannen naar aanleiding van de analyse van de methodetoetsen, de Cito-toetsen in de groepsoverzichten, eigen observaties en uit besprekingen gebleken ondersteuningsbehoefte. Hieruit ontstaan de instructiegroepen, ingedeeld naar ondersteuningsbehoefte.
3. Eens in de tien weken evalueert de leerkracht de geboden hulp. Indien nodig wordt de aanpak aangepast ook tussentijds aangepast; een groepsplan is een dynamisch document.
4. De leerkracht noteert afspraken in onder *Notities* in het LVS Parnassys.

Het groepsplan is het handelingsplan voor de leerling en het uitvoeringsplan voor de leerkracht. In het groepsplan wordt ook de aanpak voor de leerlingen met een eigen ontwikkelperspectief (OP) opgenomen. Daarnaast worden voor leerlingen met een OP individuele plannen gemaakt; de OPPlannen (OntwikkelingsPerspectiefPlan). Na iedere niet-methodegebonden en Cito-toetsafname zijn er evaluatiemomenten, zodat we kunnen bekijken in hoeverre het geboden onderwijs effectief is de geboden hulp het gewenste resultaat heeft opgeleverd.

Wanneer het groepsplan niet volstaat bij bepaalde problemen van een leerling, wordt een individueel handelingsplan geschreven. Dit is voornamelijk aan de orde bij leerlingen met multi problematiek of leerlingen met ernstige leerbeperkingen, die begeleid worden door onderwijspecialisten vanuit Team Passend Onderwijs (Stichting OOK) of het Samenwerkingsverband Kampen.

Werken in de klas in groep 1 en 2

De beschreven onderwijsondersteuning is uiteraard ook op de groepen 1 en 2 van toepassing. Een toelichting hierbij lijkt echter van belang.

Binnen de signalering van leerlingen in de onderbouw spelen in het bijzonder de observaties van de leerkracht een belangrijke rol. De leerkrachten observeren tijdens spel, werk en kring, maar zorgen ook voor structurele vaste momenten met kleine groepjes leerlingen.

Daarnaast volgt de leerkracht elke leerling met de *Leer- en ontwikkelingslijnen 4-7 jaar* in het LVS in Parnassys. Deze observaties vormen de basis van de themaplanning. Dit is het groepsplan waarin de doelen en activiteiten voor elke niveaugroep worden gepland en geëvalueerd.

In groep 2 wordt de *Screening Beginnende Geletterdheid* afgenomen. Aan de hand daarvan worden leerlingen in groep 2 gesignaleerd die in aanmerking komen voor de voorschotbenadering (de instructieafhankelijke leerlingen binnen de beginnende geletterdheid en beginnende gecijferdheid in de themaplanning).

VVE leerlingen in groep 1 en 2

Om VVE leerlingen goed in beeld te krijgen, is er voordat ze naar groep 1 gaan een warme overdracht. School, peuterspeelzaal, ouders en de jeugdverpleegkundige beschrijven samen de doelen die belangrijk zijn in de ontwikkeling van de leerling om uiteindelijk zonder achterstand in groep 3 te starten. De ontwikkeling wordt op de beschreven manier gevolgd. Alle leerlingen met een VVE indicatie staan in groep 1 en 2 op de agenda van het ZAT en worden besproken als nodig.

Screening logopedie in groep 1 of 2

Ouders en leerkrachten spelen een belangrijke rol in het signaleren van spraak-taal problemen, of problemen op het gebied van mondmotoriek. Ouders kunnen, als zij zich zorgen maken, of op aanwijzing van de leerkracht, bij de huisarts een verwijzing vragen voor een bezoek aan de logopediste. Alle leerlingen worden, na toestemming van ouders, omstreeks hun vijfde verjaardag ook op school gescreend door een onafhankelijk preventief logopediste.

Methode-onafhankelijke toetsen (Cito LVS)

Tweemaal per jaar worden er methode-onafhankelijke toetsen afgenomen van het Centraal Instituut Toets Ontwikkeling (Cito). In het midden (januari/februari) en aan het einde van het schooljaar (mei/juni). De resultaten van deze Cito toetsen vormen een belangrijk onderdeel van ons leerlingvolgsysteem omdat het een duidelijk beeld geeft van de ontwikkeling (groei) van de leerling op een bepaald vakgebied. Afwijkingen op de ontwikkelingslijn van de leerling, of grote verschillen met het landelijk gemiddelde zijn voor de leerkracht signalen die geanalyseerd dienen te worden. Door de jaren heen geven de toetsen van het Cito een duidelijk beeld van het individuele voortgang op diverse vakgebieden van een leerling. De Cito-toetsen voor kleuters zijn komen te vervallen m.i.v. schooljaar 2019-2020.

De volgende methode-onafhankelijke toetsen worden afgenomen:

Groep 1:

- Parnassys Leer- en ontwikkelingslijnen 4-7 jaar (januari en juni)
- Taaltoets alle kinderen (incidentele afname bij taalzwakke leerlingen)

Groep 2:

- Parnassys Leer- en ontwikkelingslijnen 4-7 jaar (januari en juni)
- Screening Tussendoelen Beginnende Geletterdheid (november en april)
- Taaltoets alle kinderen (incidentele afname bij taalzwakke leerlingen, 2x per jaar)

Groep 3:

- Cito Drie-Minuten-Toets 2018 (DMT) (voor de technische leesvaardigheid op woordniveau)
- Cito AVI (voor de technische leesvaardigheid op tekstniveau) (januari en juni)
- Cito Spelling 3.0
- Herfst- en Wintersignalering van VLL (na 3 en 6 maanden leesonderwijs)
- Cito Rekenen-Wiskunde 3.0
- Leerkrachtvragenlijsten Zien! (oktober en april)

Groep 4:

- Cito Drie-Minuten-Toets 2018 (DMT) (voor de technische leesvaardigheid op woordniveau)
- Cito AVI (voor de technische leesvaardigheid op tekstniveau)
- Cito Spelling 3.0
- PI-dictee bij spellingzwakke leerlingen
- Cito Begrijpend lezen 3.0
- Cito Rekenen-Wiskunde 3.0
- Cito Woordenschattoets, ter ondersteuning analyse bij leerlingen die zwak scoren op BL)
- Leerkrachtvragenlijsten Zien! (oktober en april)

Groep 5 en 6:

- Cito Drie-Minuten-Toets 2018 (DMT) (voor de technische leesvaardigheid op woordniveau)
- Cito AVI 2018 (voor de technische leesvaardigheid op tekstniveau)
- Cito Spelling 3.0
- PI-dictee bij spellingzwakke leerlingen
- Cito Woordenschat, ter ondersteuning analyse bij leerlingen die zwak scoren op BL
- Cito Begrijpend lezen 3.0

- Cito Rekenen-Wiskunde 3.0
- Leerkrachtvragenlijsten Zien! (oktober en april)
- Leerlingvragenlijsten Zien! veiligheidsbeleving (oktober)

Groep 7:

- Cito Drie-Minuten-Toets 2018 (DMT) (voor de technische leesvaardigheid op woordniveau)
- Cito AVI 2018 (voor de technische leesvaardigheid op tekstniveau), leeszwakke leerlingen
- Cito Spelling 3.0 + werkwoordspelling (juni)
- PI-dictee bij spellingzwakke leerlingen
- Begrijpend lezen 3.0
- Cito Rekenen-Wiskunde 3.0
- Leerkrachtvragenlijsten Zien! (oktober en april)
- Leerlingvragenlijsten Zien! veiligheidsbeleving (oktober)

Groep 8:

- Cito Drie-Minuten-Toets (DMT) (voor de technische leesvaardigheid op woordniveau) (januari)
- Cito (AVI) (voor de technische leesvaardigheid op tekstniveau) (januari), leeszwakke leerlingen
- Cito Spelling + werkwoordspelling 3.0 (februari)
- PI-dictee bij spellingzwakke leerlingen
- Cito Begrijpend lezen 3.0 (januari)
- Cito Rekenen-Wiskunde 3.0 (januari)
- Leerkrachtvragenlijsten Zien! (oktober en april)
- Leerlingvragenlijsten Zien! veiligheidbeleving (oktober)
- IEP Eindtoets (april)

Zien! volgsysteem sociaal emotionele ontwikkeling

Sociaal-emotionele ontwikkeling lijkt moeilijker te volgen en vast te leggen dan cognitieve ontwikkeling. Om enig zicht te krijgen op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen zijn de observaties en analyses van de leerkrachten erg belangrijk.

Om objectief en systematisch te kijken naar sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling, maken we gebruik van de leerkrachtvragenlijsten vanuit Zien! waarin per leerling gekeken wordt naar aspecten van de werkhouding en van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Er wordt een individuele score berekend van: de twee graadmeters betrokkenheid en welbevinden en de vijf vaardigheidsdimensies; sociaal initiatief, sociale flexibiliteit, sociale autonomie, inlevingsvermogen en impulsbeheersing. De twee graadmeters hebben een signaalfunctie. De vaardigheidsdimensies geven relevante informatie over de ontwikkelbehoeften van een leerling op sociaal-emotioneel gebied

De indicatie groen-geel-oranje-rood geeft de mate aan waarin een leerling problemen ondervindt en ondersteuning nodig heeft. Wanneer leerlingen op een bepaald gebied rood scoren gaat de leerkracht verder analyseren. Dit zijn de gesignaleerde leerlingen die extra aandacht behoeven en waarvoor waar nodig specifieke doelen beschreven worden in het groepsplan. Dit gebeurt met behulp van de handelingssuggesties uit het Zien! expert-systeem.

Eveneens kan de leerkracht, naar eigen inzicht, voor zijn groep een sociogram maken via de website van Zien!. Hiermee krijgt de leerkracht inzicht in hoe leerlingen over elkaar denken, met wie ze graag samenwerken en welke leerlingen 'buiten' de groep dreigen te vallen.

Wanneer de leerkracht meer informatie nodig heeft om tot een analyse te komen, kan zij de onderwijspecialist vragen om in de groep te komen observeren. Dit levert belangrijke informatie op

om het gedrag van het kind beter te begrijpen. Ook in ouder-kind gesprekken kan de leerkracht achterhalen wat de aard en de oorzaak van de problematiek is, om zodoende effectieve hulp en ondersteuning te bieden. Ook tijdens het startgesprek aan het begin van ieder schooljaar vormt het welbevinden een belangrijk aandachtspunt.

Op OBS Dirk van Dijk wordt gewerkt met de methode Leefstijl. Daarnaast staat het leerkrachten vrij om sociaal-emotionele zaken aan de orde te stellen buiten de methode om. We beschikken over diverse materialen m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling op school en er kunnen materialen worden geleend van de gedragspecialist vanuit de Stichting OOK. In alle groepen is er in de eerste vier weken van het schooljaar uitgebreid aandacht voor de groepsvorming (De gouden weken). Daarnaast biedt het thematisch werken veel mogelijkheden om te sociaal-emotionele vaardigheden en burgerschapscompetenties te oefenen en te ontwikkelen. Ook in groepssituaties kan de onderwijspecialist observeren, waardoor eventuele problematiek sneller aan het licht komt en zich niet verder ontwikkelt. In de themavoorbereiding plant de leerkracht de nodige oefensituaties en bijbehorende doelen.

Organisatie en planning

De ib-er maakt in de eerste week van het schooljaar de toets- en zorgkalender. Jaarlijks wordt er een update gemaakt. Naast de reguliere toetsen staan alle belangrijke data betreffende onderwijsondersteuning genoteerd (startgesprekken, groepsbesprekingen, leerlingbespreking, zorgadviesteambespreking-ZAT, rapportgesprekken, afspraken voor specifieke screening en de Eindtoets IEP.

Verwerking van toetsen

Na de afname van toetsen voeren de leerkrachten de resultaten in in het computerprogramma Parnassys. Vervolgens evalueren zij de in de plannen gestelde doelen. Met de gegevens uit het LVS analyseren de leerkrachten de resultaat en ontwikkeling van de leerling. Met deze analyse kunnen de leerkrachten weer nieuwe doelen en de aanpak bepalen.

Leerlingen die stagneren of leerlingen die om onduidelijke redenen de doelen niet halen, worden besproken in de groepsbespreking

4. Handelingsgericht werken

Groepsbespreking

Tijdens de groepsbespreking worden de resultaten van de groep besproken tussen de leerkracht en de ib-er. De analyse van de resultaten en het daaruit voortvloeiende Groepsplan zijn hierbij het uitgangspunt. De ingevulde Zienlijsten worden eveneens besproken. De groepsbespreking verloopt volgens de agenda die in beperkte tijd moet voorzien in duidelijke afspraken. De groepsbespreking wordt uitgevoerd door de ib-er en de groepsleerkracht. De leerkracht en de ib-er hebben de resultaten vanuit de Cito toetsen bekeken en tijdens de groepsbespreking worden deze besproken. In het groepsplan geeft de leerkracht aan hoe hij/zij de groep of subgroepjes het best kan laten profiteren van de aangeboden leerstof. Hij/zij vermeldt daarbij welke aanpassingen in de leerstof of materiaal hij/zij denkt aan te kunnen brengen en hoe dat georganiseerd en geëvalueerd moet worden. Een verslag van de bespreking wordt voor intern gebruik bewaard in het dossier van de groep.

Groepsplannen

Binnen het groepsplan wordt voor iedere instructiegroep ambitieuze doelen gesteld, die SMART geformuleerd zijn. SMART staat voor:

Specifiek (wat gaan we precies doen/waar gaan we aan werken?),
Meetbaar (Hoeveel gaan we doen en wanneer gaan we dit doen?),
Acceptabel (Is er draagvlak voor wat we gaan doen/is de hulp uit te voeren binnen de klas?)
Realistisch (Kan het wat we willen en doen?),
Tijdgeboden (Wanneer zijn we klaar/wanneer wordt er geëvalueerd?).

Na gemiddeld 10 weken worden de resultaten van het groepsplan geanalyseerd middels een tussenevaluatie door het afnemen van ‘tussentoetsen’ of methodetoetsen. We stellen hierbij hoge realistische doelen voor alle leerlingen binnen de clustergroepen. Wanneer de leerling voldoende progressie heeft geboekt, kan het voorkomen dat een leerling na de tussenevaluatie in een andere clustergroep wordt geplaatst. Deze leerling zal natuurlijk binnen de groep nog steeds verlengde instructie en/of begeleide inoefening ontvangen op het desbetreffende vakgebied. Wanneer de hulp geen effect heeft gehad wordt bekeken welke hulp de volgende periode van 8 a 10 weken kan worden ingezet, of aan welke categorie van het vakgebied nog gewerkt moet worden. De hulp die de leerkrachten bieden sluit zoveel mogelijk aan bij de methoden die we op OBS Dirk van Dijk gebruiken.

Leerlingbespreking

In de groepsbespreking worden individuele leerlingen wel gesignaleerd, maar is er onvoldoende tijd om de problematiek verder te analyseren en de juiste interventies te bespreken. Tijdens een groepsbespreking kan er echter de behoefte bestaan om één bepaalde leerling nadrukkelijker te bespreken, omdat de leerkracht niet meer weet wat er met dit kind nog gedaan kan worden om het weer op het juiste spoor te zetten. Er wordt dan een afspraak gemaakt voor een leerlingbespreking. Dit betreft zowel problemen op cognitief gebied als op sociaal-emotioneel gebied of beiden. De leerkracht hoeft natuurlijk niet te wachten tot na de groepsbespreking. Een individuele leerling kan op ieder moment door de leerkracht ingebracht worden.

Opzet en doel

De ib-er zit de bespreking voor. Het doel van de leerlingbespreking is het verzamelen van informatie die het mogelijk maakt beslissingen te nemen over onderwijsleersituaties die voor kinderen met extra instructiebehoeften moeten worden gecreëerd. Dit vereist een bredere en diepere kijk dan signaleren. Bij de leerlingbespreking kan de onderwijsspecialist ook aanwezig zijn.

Hulpvraag en aanbod

Er is aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- leerkracht heeft de problematiek met ouders besproken
- de leerkracht heeft het dossier van de leerling gelezen
- de leerkracht heeft groepsplannen opgesteld (met specifieke doelen) en uitgevoerd ten behoeve van de leerling
- de leerkracht heeft de plannen geëvalueerd.

Een belangrijk punt voor de leerlingbespreking is het formuleren van de hulpvraag. Door alle relevante informatie (van ouders, de analyses en evaluaties van de leerkracht) naast elkaar te leggen, kan het probleem gespecificeerd worden en besproken. Als de leerlingbespreking onvoldoende oplevert, kan de leerling aangemeld worden voor een bespreking in het Zorg advies team (ZAT).

Handelingsplannen

Er zijn twee soorten handelingsplannen:

Het groepsplan en het individuele-handelingsplan. Het individuele handelingsplan komt voort uit een leerlingbespreking en deze beschrijft de hulp die geboden is aan de leerling en de hulp die ingezet moet worden voor een individuele leerling. Daarnaast worden individuele handelingsplannen gemaakt in het plandeel van het ontwikkelingsperspectief.

Het individuele handelingsplan kent verschillende doelen. Ten eerste kan het zijn om via een tijdelijke gerichtere onderwijsleersituatie de leerprestatie van het kind terug te brengen naar het te verwachte niveau. Ten tweede kan het doel onderzoekend zijn; het aanscherpen van de onderwijsbehoefte van de leerling. In het derde geval is er sprake van didactische resistentie en wordt de ontwikkeling op eigen niveau verder met behulp van een OPPlan (*zie protocol onderwijsontwikkelingsperspectief*) gevolgd.

Een individueel handelingsplan wordt door de groepsleerkracht uitgevoerd, en eventueel door de onderwijspecialist, of onderwijsassistente (onder toezicht van de leerkracht). De periode van het bieden van extra hulp aan de hand van het handelingsplan noemen we de interventieperiode.

Na een periode van 10 weken (er is voor deze periode gekozen, omdat we veel tijd willen besteden aan het bieden van de extra hulp) worden de resultaten geëvalueerd door degene die het individuele handelingsplan heeft opgesteld. Een samenvatting van de evaluatie wordt opgenomen in het individuele handelingsplan en de leerkracht noteert dit kort in het groepsplan

Er wordt besproken of de gestelde doelen zijn behaald. Zo niet, dan gaat het om de vraag waarom niet en worden de interventies voortgezet en/of bijgesteld

Wanneer een leerling de gestelde doelen heeft bereikt, moet bekeken worden of het behaalde doel directe aansluiting geeft op het gemiddelde groepsniveau van het bepaalde vakgebied. Is dit het geval, dan kan de leerling verder zonder extra begeleiding in de basisinstructie binnen de groepsplannen.

Wanneer het te behalen doel een tussendoel was, kan de leerling worden opgenomen voor een volgende handelingsplanperiode, waarbij een nieuw doel wordt geformuleerd.

Wanneer een leerling wel vooruitgang laat zien, maar niet genoeg kan er voorgesteld worden de leerling nog een periode extra hulp te bieden en blijft de leerling in de verlengde instructie.

Wanneer een leerling geen of nauwelijks vooruitgang laat zien, moet men zich afvragen of het bieden van hulp wel zin heeft. Inroepen van externe deskundigen is dan een mogelijkheid voor verder onderzoek en/of het opstellen van een eigen onderwijs ontwikkelingsperspectief.

5. Ontwikkelingsperspectief, OP

Om uiteenlopende redenen kan het zijn dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zich ontwikkelen naar hun (beperkte) mogelijkheden of ondersteuning krijgt vanuit het Samenwerkingsverband Kampen. Dit houdt o.a. in dat er afgeweken moet worden van de einddoelen van groep 8. Voor deze leerlingen stelt de school een Ontwikkelperspectief (OP) op. In het OP beschrijft de school de doelen die de leerling kan halen; het uitstroomprofiel. Het biedt handvatten waarmee de leerkracht het onderwijs kan afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerling, en laat zien naar welke vervolgschool de leerling kan. Voor beide doelgroepen moet er gezocht worden naar mogelijkheden om de leerling binnen onze school een alternatief lesprogramma te laten volgen of onderwijsondersteuning in een aangepaste omgeving aan te bieden. De beslissing hiertoe zal, na onderzoek door een orthopedagoog, in overleg met ouders en leerling genomen worden. De IB-er stelt voor deze leerlingen een OP en OPPlannen op met hoge realistische doelen. Ook de inzet van randvoorwaarden om deze doelen te behalen (leermiddelen, personeel, ruimte) worden vermeld. Het biedt een handvat waarmee de leerkracht het onderwijs kan afstemmen op de onderwijs- en

ondersteuningsbehoefte van de leerling. Er is sprake van een cyclische werkwijze waarbij de doelen regelmatig geëvalueerd worden. Hiermee wordt het onderwijs doelgericht en proactief gepland, om te voorkomen dat een leerling gaat onderpresteren.

Naast leerlingen met een eigen leerweg(en), dient ook een OP opgesteld te worden voor leerlingen met extra bekostiging vanuit het Samenwerkingsverband Kampen e.o. Voor leerlingen die 'extra ondersteuning' ontvangen (vb PreventieveBegeleidingOnderwijsspecialist van het SWV), maar zich 'normaal' ontwikkelen op het gebied van taal en rekenen, kan het plandeel van het OP kort beschreven worden. De leerstofoverstijgende doelen t.a.v. soc.- em., gedrag, werkhouding of taakaanpak, staan wel uitgewerkt in het OP.

Binnen zes weken na inschrijving van de leerling (in geval van terugplaatsing vanuit het S(B)O of inzet van extra bekostiging d.m.v. een onderwijsarrangement) stelt de ib-er het OPP op. Hiervan wordt binnen Parnassys een melding gedaan en vindt uitwisseling met BRON plaats.

Verplichte onderdelen van het ontwikkelingsperspectief:

- De verwachte uitstroombestemming van de leerling (type VO of uitstrooprofiel VSO).
- De onderbouwing van de verwachte uitstroom (beschermende en belemmerende factoren).
- Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding
- Een beschrijving van de afwijking van het reguliere programma (indien aan de orde)

Met het opstellen van een OP verplicht de school zich tegelijkertijd tot het zo goed mogelijk begeleiden van de leerling. Het eindniveau wordt per vakgebied gesteld, op basis van het behaalde leerrendement vanuit het verleden. Zo mogelijk worden de doelen op eind groep 6 gesteld; het minimale niveau voor doorstroming naar een reguliere school voor voortgezet onderwijs.

Het systematisch herschikken van de leerstof, werkend naar de einddoelen die per vak vastgelegd zijn in het OP(Plan), wordt een tweede leerlijn genoemd. Een tweede leerlijn kan worden toegepast vanaf groep 4. Een tweede leerlijn kan eveneens worden ingezet bij uitval op één vakgebied, wat is aangetoond middels onderzoek door Expertisecentrum Prisma (of soortgelijke instantie), denk hierbij bijvoorbeeld aan dyslexie, dyscalculie, spellingprobleem. Wanneer leerlingen met dyslexie of dyscalculie ondanks hun leerstoornis toch meedoen met het onderwijs in de groep (er is geen sprake van aangepaste lesstof) hoeft er geen OP opgesteld te worden. Voor niet-nederlandstalige zij instromers in het onderwijs, wordt een OP en OPPlan opgesteld. Daarbij is het leerrendement in het begin moeilijk vast te leggen als deze leerlingen vaak geen onderwijs genoten hebben in het land van herkomst. Voor deze leerlingen formuleren we doelen, zoals die beschreven zijn door LOWAN. Na elke 10 weken worden de doelen en het plan geëvalueerd en zonodig bijgesteld. Zodra de leerling het niveau van de groep heeft bereikt, stopt het OP.

De leerlingen die op een tweede leerlijn zitten hebben een alternatief programma wat betreft de cognitieve vakgebieden.

- Rekenen: we volgen een horizontale programmering ingevoerd voor de tweede leerlijn kinderen. Deze leerlingen rekenen op een lager niveau binnen de methode Wereld in getallen. Dit vindt plaats binnen de eigen groep. Voor leerlingen die meer structuur en herhaling nodig hebben dan de methode biedt, maken wij gebruik van Alles Telt Maatwerk.
- Taal: de leerlingen met een tweede leerlijn voor taal volgen taal op een lager niveau binnen de methode Taalactief.
- Begrijpend lezen: met begrijpend lezen krijgen de kinderen extra voorinstructie (pre-teaching) van de leerkracht en doen gewoon mee in de klas.
- Spelling: de school ernaar om niet met een tweede leerlijn te werken. Naast het werken met de methode is herhaling van oude categorieën voldoende aan de orde (ter ondersteuning van het oefenen van bepaalde spellingcategorieën).
- Wereldwijs: Bij wereldwijs past de leerkracht zelf in leer- c.q. toetsstof aan, aan het niveau van

de leerling. De leerkrachten houden er altijd rekening mee dat deze kinderen einddoelen groep 6 moeten halen. Pre-teaching van de te lezen tekst is ook een mogelijkheid.

- Rapport: De rapport beoordeling wordt aangepast. De leerling wordt beoordeeld op het niveau waarop de leerling werkt. We werken ernaar toe dat de individuele groei van de leerling wordt beoordeeld, in plaats van het niveau.

In sommige gevallen vraagt een tweede leerlijn nog meer maatwerk. Samen met een onderwijspecialist van het SWV stellen we dan een aanbod samen. Hierbij moet zeer nauwkeurig worden beoordeeld of deze aanpak voor deze leerling op deze school het beste is.

8. Deskundigen

Interne deskundigen

Intern begeleider

De intern begeleider draagt zorg voor de uitvoering van de zorgstructuur en mede daarmee de kwaliteit van het onderwijs binnen de school. Zij bewaakt de uitvoering van afgesproken processen, coacht, adviseert en begeleidt leerkrachten, observeert in klassensituaties, onderhoudt contacten met externe instanties en samenwerkingspartners, informeert en onderhoudt contacten met ouders en ambulante begeleiders, draagt bij aan dossiervorming en werkt nauw samen met de onderwijspecialisten van Team Passend onderwijs. De intern-begeleiders van Stichting OOK werken samen en versterken elkaar door het organiseren van bijeenkomsten met intervisie, inhoudelijke onderwerpen en scholing.

Onderwijspecialist Team PO(os)

De onderwijspecialist biedt hulp aan een leerling met een ondersteuningsvraag op school. Het arrangement, kortdurend of langdurig, is afhankelijk van de ondersteuningsvraag van de leerling en de ruimte die school heeft. Tevens coacht, begeleidt en adviseert de onderwijspecialist de leerkracht van deze leerling met specifieke onderwijsbehoeften, met als doel het onderwijs in de groep passend te maken. Samen met de leerkracht kan zij ook onderzoek doen om de onderwijsbehoeften van de leerling te verhelderen. Een arrangement van de onderwijspecialist wordt aangevraagd in overleg met de ouders.

Specialist meer-en hoogbegaafdheid

De specialist meer-en hoogbegaafdheid is leerkracht van de Torenklas. Dit is een bovenschoolse voorziening van Stichting OOK om tegemoet te komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Tevens adviseert de specialist leerkrachten en de ib-er als er vragen zijn op het gebied van signalering, analyseren en interpreteren van het lvs. Daarnaast zorgt de specialist voor het verbreden en verdiepen van kennis bij leerkrachten en ib-ers op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid binnen Stichting OOK. Middels een in het *Protocol meer- en hoogbegaafdheid* beschreven procedure, worden leerlingen door de intern begeleider, na toestemming van ouders, aangemeld voor de Torenklas. De Torenklas is gevestigd op OBS Dirk van Dijk.

Leerkrachten NT-2

Stichting OOK heeft vanaf schooljaar 2015-2016 tientallen vluchtelingen kinderen kunnen verwelkomen. Na een aanvangsperiode van een half jaar onderwijs op eigen school, bleek de noodzaak voor een centrale aanpak op stichtingsniveau. Hiermee werd een uniforme plan van aanpak met een gedegen onderwijsaanbod een feit. Dit is de reden dat wij NT2 onderwijs binnen de Stichting OOK middels een bovenschoolse Schakelklas en Flexplekken op maat hebben geclusterd.

Leerlingen van groep 1 t/m 3 krijgen ondersteuning van de ambulante leerkracht op eigen school, en leerlingen van groep 4 t/m 7 bezoeken de schakelklas op OBS Dirk van Dijkschool Kampen. De leerkracht van de Schakelklas biedt een breed aanbod aan dat gerelateerd is aan de specifieke kerndoelen voor NT2 onderwijs. De leerkracht stemt daarbij zijn keuzes qua lesstof af op de doelgroep, binnen het onderwijssysteem, zodat kan worden voldaan aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Het lesaanbod sluit aan bij de ontwikkelingsfase van de leerling en bereidt deze voor en ondersteunt hem bij het deelnemen aan het reguliere onderwijssysteem.

Een ambulante leerkracht geeft extra ondersteuning (flexplek) aan leerlingen uit groep 1 t/m 3 op ods Engelenberg. Daarnaast worden incidenteel leerlingen begeleid middels een flexplek die volledig ingestroomd zijn op ods Engelenberg vanuit de Schakelklas, maar nog niet geheel zelfstandig de lessen (op maat) kunnen volgen en maken. In 2019 werden er geen leerlingen meer aangemeld die aanspraak konden doen op deze voorziening. De schakelklas is om die reden stopgezet. Er zijn nog wel leerlingen met een NT2 Flex-arrangement.

Externe deskundigen

Logopedist

In het hoofdgebouw van OBS Dirk van Dijk is twee maal per week een logopedist van de Praatmaatgroep aanwezig. Zij behandelt kinderen die via een verwijzing van de huisarts bij de Praatmaatgroep zijn aangemeld. Ouders van leerlingen van OBS Dirk van Dijk zijn vrij in hun keuze voor een logopedist. Leerkrachten en ib kunnen de logopedist (anoniem) om advies vragen over een leerling, of advies vragen over hun eigen stemgebruik. Na toestemming van ouders kunnen leerkrachten en ib specifiek advies vragen. Logopedist en leerkracht hebben na toestemming van ouders contact over de afstemming van het onderwijs en de logopedische behandeling. Zo weet de leerkracht wat de leerling oefent en kan daar op inhaken in de groep. De logopediste kan waar van toepassing gebruik maken van de thema's die in de groep aangeboden worden.

Zorgadviesteam (ZAT)

Driemaal per jaar wordt er op school een zorgoverleg georganiseerd met de orthopedagoog van Expertisecentrum Prisma, de onderwijsspecialist Team PO, de schoolmaatschappelijk werker van het CJG en de jeugdverpleegkundige van de GGD. We bespreken dan meerdere leerlingen waarbij problematiek op diverse gebieden speelt en wij graag advies willen omtrent de begeleiding van deze leerlingen. Ouders worden uitgenodigd om ook deel te nemen aan de bespreking van hun kind. De intern begeleider stuurt (per beveiligde mail) de betrokkenen een agenda en de gegevens van de leerlingen. Tijdens het overleg licht de intern begeleider de gegevens mondeling toe. De experts kunnen de leerkracht vragen stellen en komen vervolgens met adviezen. De intern begeleider notuleert en slaat de verslagen op binnen het LVS Parnassys. De betrokkenen van het ZAT maken eigen aantekeningen van de gemaakte afspraken. De lb-er bewaakt de voortgang van de gemaakte afspraken.

Onderwijsspecialisten samenwerkingsverband

De onderwijsspecialist biedt hulp aan leerlingen die via het BOL (bovenschools-onderwijs-loket) een arrangement toegekend hebben gekregen (zwarte ondersteuning). Dit kan bestaan uit personele inzet aangevuld met materiële middelen (indien nodig). Een belangrijke taak van deze ambulante begeleider is het versterken van de leerkrachtvaardigheden en uitbreiden van het handelingsrepertoire.

Leerkrachten en leerlingen met een onderwijsarrangement worden begeleid door OS-ers vanuit:

- Cluster 1 (visueel beperkte leerlingen, Bartimeus)
- Cluster 2 (voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, Kentalis),
- Cluster 3 (leerlingen met verstandelijke (ZML) en/of lichamelijke beperkingen (LG/MG), leerlingen die langdurig ziek zijn (LZ) en leerlingen met epilepsie, De Twijn),

- Cluster 4 (leerlingen met gedragsstoornissen, langdurig psychisch zieken en onderwijs aan kinderen in scholen die verbonden zijn aan pedologische instituten, Het Prisma).

Binnen het onderwijs Kampen-IJsselmuiden is er een Uitvoeringsplan Passend Onderwijs Samenwerkingsverband Kampen e.o. In dit uitvoeringsplan staat uitgebreid beschreven hoe te handelen bij aanmeldingen, welke stappen daarbij gevolgd moeten worden, en dergelijke.

Expertisecentrum Prisma

Ods Engelenberg maakt gebruik van de kennis en advisering van het expertisecentrum Prisma dat verbonden is via het Samenwerkingsverband Kampen e.o. Een medewerker van het Prisma, een orthopedagoog, is als vaste begeleider verbonden aan onze school. Jaarlijks vinden er consultaties plaats en overleg in het zorgadviesteam-ZAT, waar de leerkracht de mogelijkheid krijgt bepaalde problematiek van een leerling of een groepje leerlingen te bespreken. Dit gebeurt altijd na overleg met de ouders, en veelal in het bijzijn van ouders. De mogelijkheid bestaat dat een leerling, die dreigt vast te lopen binnen het onderwijs, onderzocht wordt door de orthopedagoog. Dit gebeurt op verzoek van de leerkracht en de i.b.-er, na toestemming van de ouders. Aan de hand van de

onderzoeksbevindingen wordt bekeken of het zinvol is verdere interventies binnen de huidige basisschool te laten plaatsvinden, of dat het voor deze leerlingen wellicht beter is te denken aan een vorm van speciaal onderwijs.

Prisma; school voor speciaal basisonderwijs

De ods Engelenberg kan eveneens gebruik van de kennis en expertise van het speciaal basisonderwijs. Hiervoor kunnen we desgewenst, een aanvraag doen bij het BovenSchoolsonderwijs Loket-BOL voor preventieve begeleiding van een onderwijsspecialist (PBO). Het kan hierbij gaan om extra bespreking van leerlingen met problemen op allerlei gebied; leerproblemen, gedragsproblemen, e.d. Alleen wanneer een leerling besproken is in het ZAT kan een aanvraag voor PBO gedaan worden. Dit wordt gedaan via de optie Kindkans in Parnassys.

CJG-GGD

Ieder jaar worden twee groepen leerlingen door de schoolarts en/of de jeugdverpleegkundige onderzocht. In groep 2 en groep 7 krijgen de leerlingen een *preventief gezondheidsonderzoek*. In groep 2 worden de kinderen op groei en ontwikkeling onderzocht. Daarbij wordt het gehoor, gezichtsvermogen, gewicht en de lengte gemeten.

In groep 7 is het onderzoek meer gericht op de sociaal – emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Het functioneren van de leerlingen op school, thuis en in de vrije tijd wordt onderzocht. Aan de hand van het onderzoek (ouders ontvangen hierover bericht) kunnen herhalingsonderzoeken voortkomen. Naast het preventief gezondheidsonderzoek in de groepen 2 en 7, kunnen ook andere gesignaleerde risico leerlingen aangemeld worden voor onderzoek door een medewerker van de GGD (na toestemming van ouders). Problematiek op medisch-, sociaal- en emotioneel gebied worden door de leerkracht gesignaleerd, die de leerling vervolgens via de ib-er aanmeldt voor een onderzoek van de van jeugdverpleegkundige.

In de kleutergroepen worden alle vijfjarige leerlingen gezien voor een *logopedische screening* door de logopediste. Tijdens de screening wordt gekeken en geluisterd naar de taalvaardigheid, het gehoor, articulatie, stem, vloeiendheid en mondgedrag. Naar aanleiding van de screening kan het zijn dat er aanvullend onderzoek en eventueel een behandeling nodig is. Ouders moeten schriftelijke toestemming geven voor de screening bij hun kind.

Daarnaast bespreekt de ib-er leerlingen, waarvan een dossier bekend is bij de GGD of waar op school zorgen over zijn, met name op het *gebied van opvoeding en verzorging*, met de

jeugdverpleegkundige. Desgewenst kan er ook contact opgenomen worden met de schoolarts, voor een extra onderzoek.

CJG-Schoolmaatschappelijk werk

De schoolmaatschappelijk werker kan gesprekken voeren met kinderen, ouders/verzorgers en leerkrachten omtrent opvoedingskwesties (vb. problemen met de weerbaarheid, omgaan met gescheiden ouders, kortdurende opvoedingsondersteuning). Ouders kunnen voor meer informatie of vragen contact opnemen met de leerkracht van de leerling of de intern begeleider. Ook kan men, middels een inloopspreekuur bij het CJG (zie website CJG), met haar in contact komen. De schoolmaatschappelijk werker participeert binnen het ZAT, en is verantwoordelijk voor doorverwijzing voor verder onderzoek via het CJG. De schoolmaatschappelijk werker en de intern begeleider hebben om de 6 weken contact over voortgang van de lopende zaken waarin school betrokken wordt en de ouders toestemming geven. De intern begeleider kan ook bij de schoolmaatschappelijk werker terecht voor (anoniem) advies over een casus.

Bovenschools Onderwijs Loket (BOL) en adviescommissie BOL

Wanneer blijkt dat een leerling binnen het reguliere basisonderwijs niet op zijn plek is, wordt de leerling aangemeld bij de BOL-adviescommissie. De BOL-cie is ingesteld vanuit het samenwerkingsverband WSNS Kampen e.o. Het heeft tot taak te beoordelen (advies) of een leerling al dan in aanmerking komt voor toelaatbaarheid op het (speciaal)basisonderwijs. De beoordeling gebeurt aan de hand van een digitaal dossier via Kindkans in Parnassys.

De reguliere basisschool is verantwoordelijk voor het vullen van het leerlingdossier voor bespreking in de BOL-cie. Het wat de problematiek van de leerling inhoudt, welke interventies er hebben plaatsgevonden en welke effecten dit heeft gehad, en de handelingsverlegenheid van de school, staan hierbij centraal. Nadat de BOL-cie het advies heeft afgegeven, zal de aanvraag voor toelaatbaarheid (ondertekend door directeur bestuurder en ouders), voor een definitief besluit ingediend worden bij het Samenwerkingsverband Regio 23-05.

Er is een aantal criteria voor verwijzing:

- de onderwijsondersteuning van de leerling valt buiten het ondersteuningsprofiel van de school (zie SOP OBS Dirk van Dijk),
- er is sprake van zware problematiek en/of multi problematiek,
- de leerling is besproken in het ZAT
- de door de leerling vertoonde uitval is als een constante factor aan te merken en (het opstarten van) een OP (onderwijs-ontwikkelings-perspectief) is aan de orde,
- het welbevinden van de leerling gaat achteruit en/of de leerling vertoont geen verbetering (didactische resistentie) na langdurige remediëring en het aanpassen van de lesstof door inzet van meerdere eigen leerwegen biedt geen uitkomst,
- een orthopedagoog van het Prisma is betrokken,
- de resultaten van het onderzoek door het Expertisecentrum Prisma of een ander onderzoeksbureau rechtvaardigt c.q. ondersteunt doorverwijzing,
- ouders stemmen in met verwijzing.

Een belangrijke vuistregel die wij hanteren bij de evaluaties van de voortgang van de leerling: het welbevinden van de leerling in de groep is goed, er is voldoende ontwikkeling, de ondersteuning is realistisch en haalbaar voor de leerkracht.

Intraverte

Een keer per week maakt een oefentherapeut van Intraverte gebruik van een ruimte in de school. Ouders kunnen op eigen initiatief, of op advies van school hun kind aanmelden bij Intraverte. Een

begeleidingstraject van Intraverte bestaat veelal uit meerdere onderdelen die elkaar aanvullen, als (kinder)oefentherapie en psychomotorische therapie en is bedoeld voor kinderen die weinig zelfvertrouwen hebben, zich niet goed kunnen concentreren in de klas, moeite hebben met een scheiding of plotseling heel boos kunnen worden in de klas en eigenlijk niet goed weten hoe ze daarmee om kunnen gaan.

Opvoedingsondersteuning en kindercoaches:

Het kan voorkomen dat de school geen handelingsverlegenheid ervaart, maar dat de ouders toch behoefte hebben aan een onderzoek of begeleiding door een deskundige. De ouders hebben dan de mogelijkheid op eigen initiatief een intakegesprek aan te vragen bij het CJG, of op eigen kosten een onderzoek en/of behandeling uit te laten uitvoeren door een externe deskundige. De school stelt zich hierbij open en respectvol op richting de ouders.

- Desgevraagd geeft de school de ouders advies waar het onderzoek het beste uitgevoerd kan worden.
- Hierbij beperkt de school zich tot academisch geschoolde gedragsdeskundigen die werken volgens wetenschappelijk getoetste richtlijnen.
- Uitgangspunt van beleid is dat de school, binnen de regelgeving van de wet op de privacy en de procedurele zorgvuldigheid, meewerkt aan een dergelijk onderzoek.
- Alvorens medewerking te verlenen aan het onderzoek, dienen ouders/ verzorgers een getekende verklaring van toestemming aan te leveren (Zie Protocol Externen Stichting OOK)

Op school is informatie- en foldermateriaal aanwezig. De ib-er kan ervaringen van andere ouders delen en indien een externe deskundige adviseren.

Meldcode

Allerlei mogelijke problemen kunnen met bovenstaande deskundigen besproken worden. Daarnaast kunnen leerkrachten te maken krijgen met kinderen waarvan het vermoeden bestaat dat de thuissituatie onveilig is, bijvoorbeeld een vermoeden van verwaarlozing, opvoedproblemen, mogelijke mishandeling, e.d. Het team van OBS Dirk van Dijk volgt bij zorg over de ontwikkeling van het kind de Meldcode van Veilig Thuis. Deze zorgen bespreken we te allen tijde met de ouders van de leerling.

Overig

Mochten ouders zelf aangeven hulp te kunnen gebruiken bij de opvoeding en verzorging van hun kind, of zich zorgen maken over hun kind in de vorm van sociale contacten, omgang met anderen, emotionele ontwikkeling, gedrag, e.d., dan kunnen ouders vrijblijvend contact opnemen met het Centrum voor Jeugd en Gezin Kampen. Met name de GGD (jeugdverpleegkundige) en schoolmaatschappelijk werker zijn hiervoor de aangewezen personen.

9. Doelen en actiepunten periode 2019-2021

Planmatig evalueren van de zorg; aanscherpen van de kwaliteit van evalueren en analyseren op leerling-, groeps en schoolniveau (2019-2021)

Leer- en ontwikkelingslijnen implementeren groep 1 en 2 (2019-2020)

Leerlijnen Nieuwkomers in gebruik nemen voor niet-Nederlandstalige zij-instromers (2019-2020)

Invoeren werken met referentieniveaus, rekening houdend met schoolweging (2019-2020)

Oriëntatie op en invoeren van beredeneerd aanbod Begrijpend lezen en luisteren in groep 1-8 (2019-2021)

Oriëntatie op IEP lvs toetsen (2019-2020)

Implementeren SLO doelen sociale vaardigheden en burgerschapscompetenties in themaplanningen (2020-2021)

Vaststellen schoolnormen voor rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen, taalverzorging en sociaal-emotionele ontwikkeling, rekening houdend met de schoolweging (2020-2021)

Invoeren tweede leerlijn rekenen (Alles Telt Maatwerk) (2020-2021)

VVE leerlingen in beeld brengen en volgen (januari 2020)

Kennis verdiepen gebruik Meldcode (mei 2020)

Oriëntatie op nieuwe rekenmethode, rekening houdend met tweede leerlijn (2021)

Daarnaast is het natuurlijk mogelijk dat er bepaalde doelen ontstaan gedurende het schooljaar. Wijzigingen zijn daarom voorbehouden.

10. Ontwikkeling en vaststelling

Het zorgplan zal ieder schooljaar opnieuw bekeken moeten worden en waar noodzakelijk aangepast worden. Tweejaarlijks wordt het zorgplan aangeboden en vastgesteld door de MR en besproken binnen het team van de school. Alle in dit zorgplan genoemde protocollen zijn op school aanwezig en kunnen desgewenst opgevraagd worden.

Mochten er naar aanleiding van het lezen van dit zorgplan nog vragen zijn dan kunt u contact opnemen met de intern begeleider van OBS Dirk van Dijk:

José Schrijer

@: ib@dirkvandijkschool.nl, dinsdag t/m donderdag: 038-3316208

Dit zorgplan is vastgesteld op:

Handtekening directie:

[naam]

Handtekening intern begeleider:

[naam]

Handtekening voorzitter MR:

[naam]

